herpy

LEGUANER

Knight Anole

Anolis equestris

Anolis equestris er verdens største anole: en kraftig, klatrende og dagaktiv øgle fra Cuba, som bliver 35-50 cm lang og lever højt oppe i træerne. Den er grøn, men kan skifte til gråbrun. Arten kræver et højt, tæt beplantet terrarie med varme, høj luftfugtighed og UVB. Den bider hårdt og er et dyr at kigge på, ikke at håndtere.

Familie: Dactyloidae Tidligere navn: *Anolius rhodolaemus; Deiroptyx equestris* Udgivet 17. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**35-50 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-16 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Tørskov og regnskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 60 × 120 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-29 °C**
Hotspot	**32-35 °C**
Temperatur, nat	**18-24 °C**
Luftfugtighed	**60-80 %**
Vand	**Vandskål**
UVB	**Nødvendig** Ferguson-zone 3
Kost	**Insekter, frugt og hvirveldyr**
Holdes	**Enkeltvis, parvis eller 1 han med flere hunner**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1 æg**
Inkubation	**35-49 dage** ved 28-30 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks III**
EU-bilag	**Bilag C**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten står på CITES liste III (opført af Cuba) og i EU's bilag C. Indførsel fra lande uden for EU kræver CITES-papirer. Ingen anoler eller andre arter i gruppen står på den danske liste over dyr, som private ikke må holde (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), og arten er ikke på EU's liste over invasive arter. Spørg Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) ved tvivl.

Om arten

Anolis equestris er den største og kraftigst byggede anole, med lang, kileformet snude, stort hoved og en let sammentrykt hale med savtakket overkant. Hver tå har en bred hæftepude, så dyret kan løbe op ad glatte, lodrette flader. Farven er lysegrøn til smaragdgrøn med en hvid eller gul stribe under øjet og over skulderen, og den kan skifte til mat gråbrun ved stress, kulde eller under opvisning. Nogle dyr har blå nuancer på hovedet.

Voksne dyr bliver 35-50 cm lange i alt. Kroppen måler op til 19 cm fra snude til kloak hos hannerne og omkring 14 cm hos hunnerne. Hannerne har et kraftigere og mere benet hoved, især med alderen, og en stor lyserød til hvid halsvifte, som de spreder for at true rivaler og tiltrække hunner. Hunnens halsvifte er mindre. Udposninger ved halens rod viser hannens hemipenis. Vægten er ikke dokumenteret.

Arten blev beskrevet i 1820 af Blasius Merrem, og der er beskrevet omkring ti underarter på Cuba og de omliggende småøer. Den har en tid været placeret i slægten *Deiroptyx*.

I terrariet er *A. equestris* et dyr at kigge på. De fleste dyr i handlen er vildfangne og sky. De bider hårdt og forsvarer sig med åben mund, udspilet halsvifte og rejst rygkam. Arten æder mindre firben og må ikke holdes sammen med dem.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Anolis equestris er hjemmehørende på Cuba og de omliggende småøer, fra Pinar del Río i vest til Granma i øst. Flere underarter lever på øgrupperne langs Cubas nordkyst, fx Sabana-Camagüey. Arten er indført i det sydlige Florida, på Hawaii og andre steder, men kortet viser kun den oprindelige udbredelse.

> **Oprindelig udbredelse:** Cuba.

LEVESTED

Anolis equestris lever højt oppe i kronerne af tropisk og subtropisk skov, ofte i skygge under store træer. Den kommer sjældent ned på jorden, undtagen når hunnen lægger æg, eller når hanner søger nyt territorium. Den er dagaktiv og soler sig i lyse åbninger i løvet.

Hannerne er stærkt territoriale. Rivaler trues med halsvifte, nik og en sidelæns, stiv stilling, og fortsætter striden, kan det ende i kampe med åbne munde og alvorlige bid. I naturen æder arten insekter, edderkopper, mindre firben og andre små hvirveldyr samt lidt frugt.

Pasning

TERRARIET

Anolis equestris er en højtklatrende art, og terrariet skal være højere end bredt. Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 60 × 60 × 120 cm (længde × bredde × højde), og 90 × 60 × 150 cm giver plads til flere klatreniveauer. Terrariet skal åbne forfra, så dyret ikke forstyrres oppefra, og have god ventilation.

Fyld hele højden med solide klatremuligheder: korkbark, tykke grene og bambus, skråt og lodret og forankret, så de ikke vælter. Tæt beplantning er afgørende: pothos, philodendron, figen, dracaena og bromelier giver skjul, synsbarrierer og store blade, som dyret drikker fra. Bunden er et lag kokosfiber, cypresflis eller bioaktiv jord på mindst 5-8 cm, der holder på fugten.

Arten holdes enkeltvis eller som en han med en eller flere hunner i et stort, tæt beplantet terrarie. Hannerne er voldsomt territoriale og må aldrig komme sammen. Hold aldrig dyret sammen med mindre firben, for de bliver spist.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund

TEMPERATUR

Luften skal være 24-29 °C om dagen, og natten må falde til 18-24 °C. Solpladsen skal være en gren øverst på den varme side med 32-35 °C på overfladen, målt med et infrarødt termometer. Brug en halogenspot på termostat, og sluk alle lamper om natten. Falder rummet under 18 °C om natten, bruges en keramisk varmekilde på sin egen termostat.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Arten kommer fra fugtig tropisk skov og skal have 60-80 % luftfugtighed. Sprøjt kraftigt morgen og aften, så vægge, planter og grene er våde, og brug en fugtholdende bund. Dyret drikker mest dråber fra bladene og sjældent af en skål, så sprøjtning eller et dryp- eller tågeanlæg er den vigtigste vandkilde. En lav vandskål kan stå som supplement. Lad terrariet tørre lidt mellem sprøjtningerne, så der ikke vokser skimmel.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

LYS OG UVB

Anolis equestris er dagaktiv og skal have både varme, lys og UVB. Brug et T5 HO-rør (Ferguson-zone 3) over den varme side, så dyret kan sole sig 25-40 cm fra røret, og sørg for skygge at trække sig ind i. Uden UVB kan dyret ikke udnytte kalken i foderet, og knoglesvind er resultatet. Skift røret efter producentens anvisning, for UVB-udbyttet falder, længe før lyset går ud.

Lyset følger årstiden: 13-14 timer om sommeren og 10-11 timer om vinteren.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Arten er først og fremmest insektæder. Giv et varieret udvalg af levende insekter i passende størrelse: store fårekyllinger, kakerlakker, silkeorme, melorme, zophobaslarver og voksmøllarver. Fodr foderdyrene med næringsrigt foder et døgn før. Store dyr tager også nyfødte mus. Dyret æder også plantedele, og lidt blød frugt som papaya, mango eller banan kan gives sjældent som supplement.

Unger fodres hver dag, voksne hver anden dag med så meget, som de æder på 10-15 minutter. Pudr foderet med kalk uden D3 ved hver fodring, og giv et vitamintilskud med D3 hver anden uge, når UVB-lyset er i orden.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Hannen viser sig frem med halsvifte, armstrækninger og et klarere grønt skær. Truet vender dyret sig sidelæns, åbner munden og spreder halsviften og rygkammen. Det bider hårdt, så håndtering undgås, og terrariet åbnes forfra med rolige bevægelser. Stressede dyr bliver mørke og holder op med at æde. Tæt beplantning og en rolig, fast rutine hjælper dyret til at falde til.

Krybdyr kan bære *Salmonella*. Vask hænder efter kontakt med dyr, terrarie og foder.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hannen er større end hunnen, har et kraftigere hoved, en større halsvifte og udposninger ved halens rod. Alderen ved kønsmodenhed er ikke sikkert dokumenteret.

PARRING

Parringstiden er om sommeren. Hannen nikker, spreder halsviften, griber hunnen i nakken og fører halen ind under hendes. En han kan gå med en eller flere hunner i et stort, tæt beplantet terrarie. Hannen skal tages fra, hvis hunnen jages hårdt.

ÆGLÆGNING OG KULD

Som andre anoler lægger hunnen ét æg ad gangen med nogle ugers mellemrum gennem sæsonen. Hvor mange æg hun lægger om året, er ikke dokumenteret. Hun skal have en æglægningsplads med fugtig jord eller kokosfiber i mindst 10 cm dybde.

INKUBATION

Rugetid og temperatur er ikke dokumenteret for arten; 35-49 dage ved 28-30 °C er lånt fra *Anolis carolinensis*. Læg æggene i let fugtigt perlit eller vermiculit i en lukket beholder, og tjek ugentligt, at underlaget er fugtigt.

OPDRÆT AF UNGER

Ungerne er omkring 4-5 cm fra snude til kloak ved klækningen. De får små insekter hver dag, pudret med kalk, og skal have UVB og høj luftfugtighed. Skil unger, hvis nogle bliver jaget fra føde og solplads.

Sundhed og typiske fejl

De fleste problemer skyldes for lidt UVB, kalk, varme eller luftfugtighed:

- Knoglesvind ved for lidt UVB og kalk. Tegn er bløde lemmer, rystelser, besvær med at klatre og misdannet kæbe.
- Hudskifteproblemer og udtørring ved for lav luftfugtighed.
- Stress og manglende appetit, når dyret ikke har skjul.
- Alvorlige skader og dødsfald i kampe mellem hanner.
- Parasitter hos vildfangne dyr.

Mørk eller mat farve hos et ellers grønt dyr er tegn på stress, sygdom eller forkert temperatur. Arten kan leve 10-15 år, og der er registreret et dyr på 16 år i fangenskab. Find en dyrlæge med erfaring i krybdyr, før du får brug for en.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.